Iuridicum Remedium, z.s.
Jeseniova 837/10, 130 00 Praha 3
tel:776 703 170
e-mail: iure@iure.org
www.iure.org

Připomínky a komentáře Iuridicum Remedium, z. s. k Návrhu Metodiky ÚOOÚ k návrhu a provozování kamerových systémů z hlediska zpracování a ochrany osobních údajů

1) Obecně k metodice

a) Z metodiky není zcela zřejmý pohled ÚOOÚ na problematiku kamerových systémů tzv. bez záznamu provozovaných online, kdy ovšem dochází ke zpracování osobních údajů minimálně po dobu přenosu a navíc je obvykle technicky velmi jednoduché přepínat mezi online režimem a režimem s pořizováním záznamu. Formulovaný postoj ÚOOÚ k těmto běžným dohledovým systémům používaným například v obchodech, dopravních prostředcích i bytových domech – zejména pokud jde o otázku, zda jde o zpracování osobních údajů, případně jaká kritéria jsou rozhodující - by byl přínosný (více též poznámka k bodu 3.1.3)

b) Obecně metodika reflektuje zejména tradiční kamerové systémy s kabeláží a lokálními úložišti dat a nereflektuje dostatečně běžně používané IP kamery, kde je přenos obrazu realizován bezdrátově za využití sítě internet a současně i ukládání obrazu je realizováno často v rámci různých cloudových řešeních. Více prostoru v metodice by mělo být věnováno pokročilým funkcím, které jsou s kamerovým sledováním dnes často spojeny – zejména detekce objektů či osob, detekce zvuků, rozpoznávání objektů či detekce zájmového chování, biometrická identifikace apod. V tomto směru by mohlo hrozit, že v okamžiku schválení Metodiky bude tato již zastaralá a pro cílovou skupinu správců nebude tak přínosná, jak by být mohla.

2) Konkrétně k jednotlivým bodům:

a) K bodu 2.2 – U kamer s velikostí rozlišení na úrovni monitorování či zjištění je uvedeno, že neumožňují identifikovat účastníky mimořádné události a tudíž je dovozováno, že při jejich využití nedochází ke zpracování osobních údajů. Tento názor ale nelze považovat za správný. Ke zpracování osobních údajů nepochybně dochází například při využití těchto kamer v prostoru, kam má přístup relativně malý počet osob, případně například pouze jedna osoba. Může jít o bytové domy nebo pracoviště. Jistě nelze souhlasit například s tím, že sledování obchůzek (a tedy plnění

Iuridicum Remedium, z.s.
Jeseniova 837/10, 130 00 Praha 3
tel:776 703 170
e-mail: iure@iure.org
www.iure.org

pracovních povinností) nočního hlídače, který hlídá objekt, kde není nikdo jiný, pomocí kamer s takto nízkým rozlišením, není zpracováním osobních údajů, protože je zcela evidentní, že osoba na záznamu je tento hlídač a informace o tom, jestli uskutečnil danou pochůzku je osobním údajem. V tomto směru by měla být metodika upravena.

b) K bodu 2.2. – Bylo by vhodné zdůraznit, že například veřejné kamery s neomezeným přístupem by měly poskytovat obraz v takové kvalitě, aby nedošlo k identifikaci osob na veřejných prostranstvích. Bohužel v současné době například obce poskytují možnost přístupu ke kamerám pro veřejnost a často je rozlišení či zoom kamery na takové úrovni, že umožňují bez problémů individuální identifikaci

c) K bodu 3.1.2 – Mělo by být výslovně uvedeno, že zpracování by mělo tyto legitimní účely respektovat. Konkrétně by mělo být jasně řečeno, že je v podstatě vyloučeno sdílet záznamy různých incidentů například přes sociální sítě apod.

d) K bodu 3.1.3 – Není zřejmé, co se myslí v metodice zpracováním „obrazu z kamer“ a v čem by měl být konkrétně odlišný režim takového zpracování. Pokud jde o zpracování, pak by základní pravidla měla platit i zde. Obecně bychom se přikláněli k názoru, že ve chvíli, kdy dochází k přenosu z kamery na jiné zobrazovací zařízení (obrazovka), tak i když není prokázáno pořizování dalšího záznamu, tak s ohledem na přenos dat jde o zpracování osobních údajů. Opačný výklad by v současnosti, kdy lze operativně přecházet mezi režimy online sledování a nahrávání, případně je nahrávání spouštěno na základě např. detekce pohybu, předmětu apod. bylo velmi obtížné tuto oblast regulovat. Je třeba zohlednit i rizika spojená se zneužitím přístupu ke kamerám v tomto online režimu v případě jejich špatného zabezpečení (viz např. webové stránky http://www.insecam.org/), kdy záznam z kamery může být pořizován někým odlišným od správce a to i bez jeho vědomí.

e) K bodu 3.1.3 i) – Použití jiných prostředků, než jsou kamerové systémy, by mělo být uvedeno na prvním místě při hodnocení. Takto nastavené pořadí evokuje nesprávné pochopení balančního testu. Tím je třeba řešit dilema, jaké řešení zvolit např. ke zlepšení bezpečnostní situace v bytovém domě. Nejprve je třeba řešit otázku, zda vůbec použít kamerový systém nebo jiné opatření, až následně pak otázky nastavení kamerového systému. Problém tedy není jaký zvolit kamerový systém, ale jak vyřešit bezpečnost v domě.

Iuridicum Remedium, z.s.
Jeseniova 837/10, 130 00 Praha 3
tel:776 703 170
e-mail: iure@iure.org
www.iure.org

f) K bodu 3.1.5 – Doporučujeme přesunutí první věty na konec odstavce a více zdůraznit kritéria, která by měla vést ke stanovení doby. Uvedení konkrétního počtu dnů či hodin je pro správce pohodlné, ale je třeba co nejvíce eliminovat riziko, že bez dostatečného zvážení bude tato hranice brána jako ze strany ÚOOÚ akceptovatelná bez zvažování dalších okolností.

g) K bodu 3.2.8 – Tato kapitola by měla být zpracována mnohem podrobněji. Automatické rozpoznávání chování, spouštění záznamu na základě detekce, ale i využití například biometrické identifikace jsou dnes už součástí celé řady kamerových systémů. Metodika by se měla výrazně více věnovat specifikům těchto jednotlivých způsobů zpracování. Zejména v případě využití biometriky lze v blízké době očekávat zásadní boom v souvislosti s rozvojem umělé inteligence. Ostatně například na zájem soukromého sektoru o biometriku ukazuje i velmi významné zastoupení zástupců velkých společností z různých oborů na semináři konaném IuRe v červnu 2022 v poslanecké sněmovně, který se tématu využití biometriky věnoval.

h) K bodu 3.7 – Metodika pomíjí problematiku zpracovatelů umístěných v třetích zemích – zejména u cloudových úložišť, kdy řada z nich je umístěna v zemích, kam je předávání osobních údajů vyloučeno nebo významně omezeno obecným nařízením ve spojitosti s judikaturou SDEU (např. Schrems I, Schrems II)

i) K bodu 3.8.2.1 – 2) Mělo by být výslovně zmíněno riziko neoprávněného přístupu k osobním údajům ze strany výrobce kamer například prostřednictvím zabudované telemetrie.

j) K bodu 3.8.2.1, 4) – Stanovení konkrétní vzdálenosti od líce budovy při sledování veřejných prostranství je nežádoucí. Je třeba zdůraznit, že takto nastavený kamerový systém například v prostředí měst znamená sledování celého chodníku před domem. Povinnost pečlivě odůvodnit monitoring veřejného prostoru je v textu Metodiky vázána pouze na překročení hranice 1,5-2 metry. Toto pečlivé zdůvodnění by mělo být ale provedeno v každém případě, protože obecné pravidlo zapovídá sledování veřejného prostoru soukromými kamerami. Možnost sledovat veřejný prostor soukromými kamerami byla posuzována například ve věci Ryneš, kdy ale kritériem pro posouzení přípustnosti takového monitoringu nebyla vzdálenost, ale specifická situace pana Ryneše v souvislosti s útoky na jeho osobu a potřebou identifikovat pachatele.

Iuridicum Remedium, z.s.
Jeseniova 837/10, 130 00 Praha 3
tel:776 703 170
e-mail: iure@iure.org
www.iure.org

k) K bodu 3.8.2.1, 5) – Poznámka, že ÚOOÚ nemá kompetenci k řešení sporů mezi majiteli obydlí v případech, kdy soukromé kamery zabírají i části pozemků sousedů s odůvodněním, že nelze vstupovat do soukromých objektů a ověřovat zde jak funguje daný kamerový systém, by měla být odstraněna. Obtížnost při dokazování nemá nic společného s kompetencí Úřadu věc řešit. To zda jsou porušovány právní předpisy lze navíc zjišťovat v konkrétních případech i jinými způsoby než vstupem do obydlí – například pokud dojde k použití záznamu z kamerového sledování apod. (viz opět případ Ryneš, k jehož řešení nepochybně Úřad kompetentní byl). V této souvislosti je vhodné ocitovat právě rozsudek SDEU ve věci Ryneš vs ÚOOÚ – konkrétně bod 33 - *Jestliže takový kamerový systém, jako je systém dotčený ve věci v původním řízení, zabírá – třebaže částečně – veřejné prostranství, a je tudíž zaměřen mimo soukromou sféru osoby, která jeho prostřednictvím zpracovává údaje, nelze jeho provozování považovat za výlučně „osobní či domácí" činnost ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhé odrážky směrnice 95/46.*

Připomínky zpracoval:

Mgr. et Mgr. Jan Vobořil, Ph.D.

voboril@iure.org

Zpracováno: 9. června 2023